

ASPECT IMPERFECTIF ET PERFECTIF

Le système verbal polonais repose sur la notion d'aspect. L'aspect est la manière qui exprime le déroulement de l'action. Les verbes polonais forment deux groupes :

1. Des verbes imperfectifs qui expriment une action non limitée ou répétée. Cet aspect a trois formes : le présent, le passé, le futur.

Piszę list do dziewczyny. J'écris une lettre à mon amie.

Często pisałem listy do dziewczyny. Souvent j'écrivais des lettres à mon amie.

Jutro też będę pisać list do dziewczyny. Aussi demain j'écrirai une lettre à mon amie.

(le verbe ne précise pas si la lettre sera terminée)

2. Des verbes perfectifs qui expriment une action ponctuelle, inhabituelle. Ils marquent une action qui a été ou qui sera achevée. Par conséquent un verbe perfectif n'a pas de présent.

Napisałem list do dziewczyny. J'ai écrit une lettre à mon amie.

Jutro napiszę list do dziewczyny. Demain j'écrirai une lettre à mon amie.

(le verbe précise que la lettre sera terminée)

La formation du couple aspectuel

Un verbe imperfectif et perfectif ayant le même sens forment un couple aspectuel.

Exemples: pisać/napisać (*écrire*), dawać/dać (*donner*), kłaść/położyć (*poser*)

	VERBE IMPERFECTIF	VERBE PERFECTIF
la préverbation des verbes imperfectifs	budzić czytać jechać mieszać pisać robić	<u>o</u> budzić <u>prze</u> czytać <u>po</u> jechać <u>wy</u> mieszać <u>na</u> pisać <u>z</u> robić
les modifications du radical	dawać kichać kupować mijać nazywać oddychać otwierać przedstawiać (się) rzucać wychodzić wyjmować	dać kichnąć kupić minąć nazwać odetchnąć otworzyć przedstawić (się) rzucić wyjść wyjąć
la formation irrégulière	brać kłaść mówić oglądać widzieć	wziąć położyć powiedzieć obejrzeć zobaczyć
les verbes qui n'ont que l'aspect imperfectif	być mieć móc musieć potrafić umieć wiedzieć	

Les verbes des mouvement

imperfectifs	conjugaison	perfectifs	conjugaison
biec / biegnać	ja biegnę / ty biegniesz	pobiec / pobiegnać	ja pobiegnę / ty pobiegiesz
ciągnąć iść	ja ciągnę / ty ciągniesz	pociągnąć pójść	ja pociągnę / ty pociągniesz
jechać	ja idę / ty idziesz	pojechać	ja pójde / ty pójdziesz
lecieć	ja jadę / ty jedziesz	polecieć	ja pojedę / ty pojedziesz
nieść	ja lecę / ty lecisz	ponieść	ja polecę / ty polecisz
płynąć	ja niosę / ty niesiesz	popłynąć	ja poniosę / ty poniesiesz
skakać	ja płynę / ty płyniesz	skoczyć	ja popłynę / ty popłyniesz
wieźć	ja skaczę / ty skaczesz	powieźć	ja skoczę / ty skoczysz
	ja wiozę / ty wiesziesz		ja powiozę / ty powieziesz

Les couples aspectuels

imperfectifs	conjugaison	perfectifs	conjugaison
bawić się	ja bawię się / ty bawisz się	pobawić się	ja pobawię się / ty pobawisz się
brać	ja biorę / ty bierzesz	wziąć	ja wezmę / ty weźmiesz
budzić się	ja budzę się / ty budzisz się	obudzić się	ja obudzę się / ty obudzisz się

chcieć	ja chcę/ ty chcesz	zechcieć	ja zechcę/ ty zechcesz
cieszyć się	ja cieszę się/ ty cieszysz się	ucieszyć się	ja uciesze się/ ty ucieszysz się
czekać	ja czekam/ ty czekasz	zaczekać	ja zaczekam/ ty zaczekasz
czytać	ja czytam/ ty czytasz	przeczytać	ja przeczytam/ ty przeczytasz
dzwonić	ja dzwonię/ ty dzwonisz	zadzwonić	ja zadzwonię/ ty zadzwonisz
grać	ja gram/ ty grasz	zagrać	ja zagram/ ty zagrasz
interesować się	ja interesuję się/ ty interesujesz się	zainteresować się	ja zainteresuję się/ ty zainteresujesz się
jeść	ja jem/ ty jesz	zjeść	ja zjem/ ty zjesz
kłaść	ja kładę ty kładziesz	położyć	ja położę/ ty położysz
kłócić się	ja kłócę się/ ty kłócisz się	pokłócić się	ja pokłócę się/ ty pokłócisz się
kochać	ja kocham/ ty kochasz	pokochać	ja pokocham/ ty pokochasz
kupować	ja kupuję/ ty kupujesz	kupić	ja kupię/ ty kupisz
lubić	ja lubię/ ty lubisz	polubić	ja polubię/ ty polubisz
mieszkać	ja mieszkam/ ty mieszkasz	zamieszkać	ja zamieszkam/ ty zamieszkasz

mówić	ja mówię/ ty mówisz	powiedzieć	ja powiem/ ty powiesz
myć się	ja myję się/ ty myjesz się	umyć się	ja umyję się/ ty umyjesz się
myśleć	ja myślę/ ty myślisz	pomyśleć	ja pomyślę/ ty pomyślisz
nazywać się	ja nazywam się/ ty nazywasz się	nazwać się	ja nazwę się/ ty nazwiesz się
nudzić się	ja nudzę się/ ty nudzisz się	znudzić się	ja znudzę się/ ty znudzisz się
odchudzać się	ja odchudzam się/ ty odchudzasz się	odchudzić się	ja odchudzę się/ ty odchudzisz się
odpowiadać	ja odpowiadam/ ty odpowiadasz	odpowiedzieć	ja odpowiem/ ty odpowiesz
oglądać	ja oglądam/ ty oglądasz	obejrzeć	ja obejrzę/ ty obejrzysz
otwierać	ja otwieram/ ty otwierasz	otworzyć	ja otworzę/ ty otworzysz
patrzeć	ja patrzę/ ty patrzysz	popatrzeć	ja popatrzę/ ty popatrzysz
pić	ja piję/ ty pijesz	wypić	ja wypiję/ ty wypijesz
płacić	ja płacę/ ty płacisz	zapłacić	ja zapłacę/ ty zapłacisz
płakać	ja płaczę/ ty płaczesz	zapłakać	ja zapłacę/ ty zapłaczesz

podobać się	ja podobam się/ ty podobasz się	spodobać się	ja spodobam się/ ty spodobasz się
pokazywać	ja pokazuję/ ty pokazujesz	pokazać	ja pokażę/ ty pokażesz
prosić	ja proszę/ ty prosisz	poprosić	ja poproszę/ ty poprosisz
przepraszać	ja przepraszam/ ty przepraszasz	przeprosić	ja przeproszę/ ty przeprosisz
pukać	ja pukam/ ty pukasz	zapukać	ja zapukam/ ty zapukasz
pytać	ja pytam/ ty pytasz	zapytać	ja zapytam/ ty zapytasz
robić	ja robię/ ty robisz	zrobić	ja zrobię/ ty zrobisz
rozmawiać	ja rozmawiam/ ty rozmawiasz	porozmawiać	ja porozmawiam/ ty porozmawiasz
rozumieć	ja rozumiem/ ty rozumiesz	zrozumieć	ja zrozumiem/ ty zrozumiesz
siadać	ja siadam/ ty siadasz	usiąść	ja usiądę/ ty usiądziesz
słuchać	ja słucham/ ty słuchasz	posłuchać	ja posłucham/ ty posłuchasz
spotykać	ja spotykam/ ty spotykasz	spotkać	ja spotkam/ ty spotkasz
sprzątać	ja sprzątam/ ty sprzątasz	sprzątnąć	ja sprzątnę/ ty sprzątniesz

sprzedawać	ja sprzedaję/ ty sprzedajesz	sprzedać	ja sprzedam/ ty sprzedasz
szukać	ja szukam/ ty szukasz	poszukać	ja poszukam/ ty poszukasz
śmiać się	ja śmieję się/ ty śmiejesz się	zaśmiać się	ja zaśmieję się/ ty zaśmiejesz się
śpiewać	ja śpiewam/ ty śpiewasz	zaśpiewać	ja zaśpiewam/ ty zaśpiewasz
ubierać się	ja ubieram się/ ty ubierasz się	ubrać się	ja ubiorę się/ ty ubierzesz się
uczyć się	ja uczę się/ ty uczysz się	nauczyć się	ja nauczę się/ ty nauczysz się
umawiać się	ja umawiam się/ ty umawiasz się	umówić się	ja umówię się/ ty umówisz się
wchodzić	ja wchodzę/ ty wchodzisz	wejść	ja wejdę/ ty wejdiesz
widzieć	ja widzę/ ty widzisz	zobaczyć	ja zobaczę/ ty zobaczysz
wracać	ja wracam/ ty wracasz	wrócić	ja wrócę/ ty wrócisz
wychodzić	ja wychodzę/ ty wychodzisz	wyjść	ja wyjdę/ ty wyjdiesz
zaczynać	ja zaczynam/ ty zaczynasz	zacząć	ja zacznę/ ty zaczniesz
zajmować się	ja zajmuję się/ ty zajmujesz się	zająć się	ja zajmę się/ ty zajmiesz się

zapraszać	ja zapraszam/ ty zapraszasz	zaprosić	ja zaproszę/ ty zaprosisz
znać	ja znam/ ty znasz	poznać	ja poznam/ ty poznasz
znajdować	ja znajduję/ ty znajdujesz	znaleźć	ja znajdę/ ty znajdziesz
żartować	ja żartuję/ ty żartujesz	zażartować	ja zażartuję/ ty zażartujesz
żegnać	ja żegnam/ ty żegnasz	pożegnać	ja pożegnam/ ty pożegnasz

EXERCICES

1. Complétez les phrases suivantes par les verbes imparfaits ou perfectifs

1. Wyjątkowo jutro Jan (wracać/wrócić) do domu o piątej.
2. Oni nigdy nie (jeść/zjeść) śniadania.
3. Czy oni zawsze (robić/zrobić) tyle hałasu?
4. Co wy teraz (czytać/przeczytać) gazetę czy książkę?
5. Często (ja) (spotykać/spotkać) cię w drodze do domu.

2. Répondez aux questions suivantes selon le modèle :

Czy kupicie kwiaty dla mamy ? Już kupiliśmy.

1. Czy zaprosimy Piotra na wakacje?
2. Czy weźmiesz klucze?
3. Czy państwo przygotowują te dokumenty?
4. Czy zabierzecie tę paczkę?
5. Czy opowiesz nam tę historię?

3. Complétez les phrases suivantes selon le modèle :

Nigdy nie brałam parasolki, ale dzisiaj ją wzięłam.

1. Zosia nigdy nie kładzie klucza na stole, ale dzisiaj (kłaść/położyć);
2. Nigdy nie odpowiadam na takie pytania, ale dzisiaj (odpowiadać/odpowiedzieć) (m)
3. Nigdy nie oglądaliśmy tego filmu, więc dzisiaj (oglądać/obejrzeć)
4. Oni nigdy nie mówią prawdy, ale dzisiaj (mówić/powiedzieć)
5. Nigdy nie widzieliśmy tego listu, dzisiaj (widzieć/zobaczyć) po raz pierwszy.

4. Transformez les phrases selon le modèle:

Zosia jeszcze kończy zadanie. Już skończyła.

1. Piotr i Paweł jeszcze sprzątajają pokój.
2. Jeszcze czytam (f.) ten tekst.
3. Jeszcze jesz (m.) kolację?
4. Jeszcze nie śpiewacie (f.)?
5. Jeszcze się myjesz (m.)?

6.

Corrigée:

1. Wróci, jedzą, robią, czytacie, spotykam
2. Zaprosiliśmy, wziąłem, przygotowaliśmy, zabraliśmy, opowiedziałem
3. Położyła, odpowiedziałem, obejrzeliliśmy, powiedzieli, zobaczyliśmy
4. Posprząтали, przeczytałam, zjadłem, zaśpiewaliśmy, umyłem